
Årelating som medisinsk behandling i 2500 år

ARTIKKEL

ULVIK RJ

Sammendrag

Årelating har sannsynligvis vært brukt helt fra begynnelsen av den medisinske historie. Frem til slutten av middelalderen var metoden hovedsakelig begrunnet i den klassiske greske humorallære.

De store naturvitenskapelige oppdagelser og medisinske fremskritt som skjedde på 1500-tallet og senere, svekket ikketroen på årelating. Fremtredende leger som Andreas Vesalius (1514-64), William Harvey (1578- 1657) og Thomas Sydenham (1624-89) anbefalte fortsatt årelating, og forslag om å evaluere metoden i kontrollerte kliniske forsøk, ble avvist. I 1830-årene hadde bruken av blodsugende igler sin storhetstid i Europa. I Norge ble årelating omtalt i kongelige forordninger fra 1200-tallet, og årelating fikk stor utbredelse i folkemedisinen. Etter 100 år i skyggen av moderne behandlingsmetoder har ny kunnskap om prevalens av jernoverskudd og sammenheng mellom jernoverskudd og sykdom ført til at årelating igjen tas i bruk.

Publisert: 30. juni 1999. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 25. juli 2026.